

➤ **Psychologia kliniczna**

Wydział	Wydział Opieki Zdrowotnej				
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo				
Poziom kształcenia	Studia drugiego stopnia				
Forma studiów	Studia stacjonarne/studia niestacjonarne				
Profil kształcenia	Praktyczny				
Jednostka organizacyjna prowadząca przedmiot	Katedra Pielęgniarstwa				
Moduł / Przedmiot	Psychologia stosowana				
Przedmiot wyodrębniony w module	Psychologia kliniczna				
Język kształcenia	polski				
Status modułu / przedmiotu	Obowiązkowy				
Cykl realizacji przedmiotu	Semestr studiów: II				
Kod przedmiotu					
Nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot	mgr Agnieszka Nieznańska				
Wymiar zajęć					
Zajęcia zorganizowane określone planem studiów, w tym:	Ogółem	Forma zajęć			
		Wykłady	Seminaria	Ćwiczenia	Zajęcia praktyczne
	30	15	15		
Semestr II	30	15	15		
Bilans nakładu pracy studenta ogółem					
Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta		Wykłady – 15 godzin Seminaria – 15 godzin			
Praca własna studenta		42 godzin			
Łączny nakład pracy studenta		75 godzin			
Punkty ECTS ogółem					
RAZEM	w tym z tytułu:				
	zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studenta	pracy własnej studenta		nakładu pracy studenta związanego z zajęciami o charakterze praktycznym	
3	1,3	1,7		1,4	
Wymagania wstępne i /lub wprowadzające treści kształcenia					
Kształcenie w zakresie psychologii klinicznej wymaga posiadania przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabytych na studiach pierwszego stopnia, a w szczególności określonych efektami kształcenia programu studiów w zakresie psychologii.					

Cele i efekty kształcenia	
Powiązanie modułu/przedmiotu z kierunkowymi efektami kształcenia	<p>kierunkowe efekty kształcenia</p> <p>Po zaliczeniu przedmiotu student:</p> <p>➤ w zakresie wiedzy:</p> <p>A.W41 – opisuje podstawy psychologii klinicznej jako nauki; A.W42 – różnicuje problematykę związaną z etiopatologią, psychopatologią oraz psychologią zdrowia; A.W43 – formułuje koncepcje podejścia do choroby i zdrowia człowieka; A.W44 – opisuje pomoc psychologiczną, podstawy oddziaływania terapeutycznego kontaktu z pacjentem i relacją terapeutyczną; A.W45 – charakteryzuje modele pomocy pacjentowi w sytuacji kryzysu sytuacyjnego, związanego z chorobą somatyczną i psychiczną; A.W46 – definiuje pomoc psychologiczną związaną z funkcjonowaniem człowieka w sytuacjach skrajnych; A.W47 – definiuje pomoc psychologiczną związaną z syndromem wypalenia zawodowego i profilaktyki zespołu.</p> <p>➤ w zakresie umiejętności:</p> <p>A.U31 – stosuje podstawowe umiejętności i techniki związane z pomocą psychologiczną, interwencją psychologiczną w sytuacjach kryzysu sytuacyjnego, związanego z chorobą somatyczną, psychiczną oraz wynikającą z procesów starzenia się pacjenta; A.U32 – rozpoznaje czynniki implikujące zaburzenia i kryzysy psychiczne i formułuje wstępne diagnozy psychologiczne; A.U33 – identyfikuje czynniki wpływające na syndrom wypalenia zawodowego i tworzy skuteczne środki zabezpieczające; A.U34 – tworzy programy indywidualnego wsparcia psychologicznego.</p> <p>➤ w zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>B.K1. – ponosi odpowiedzialność za udział w podejmowaniu decyzji zawodowych; B.K2. – krytycznie ocenia własne i cudze działania, przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych; B.K3. – rozwiązuje dylematy etyczne w organizacji pracy własnej i zespołu; B.K5. – ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo własne i osób znajdujących się pod jego opieką; B.K6. – przestrzega zasad etyki zawodowej w relacji z pacjentem i zespołem terapeutycznym oraz w pracy badawczej; B.K7. – dba o wizerunek własnego zawodu; B.K9. – jest świadom wszystkich czynników warunkujących zdrowie psychiczne jak i zaburzenia będące następstwem chorób somatycznych, psychicznych i związanych z starzeniem się; B.K10. – jest gotowy udzielić profesjonalne i niezbędne wsparcie psychologiczne osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych wynikających z czynników somatycznych i psychogennych.</p>
	<p>Celem przedmiotu jest:</p> <p>➤ zapoznanie studentów z istotą problematyki psychologii klinicznej z uwzględnieniem podstawowych umiejętności terapeutycznych, kontaktu z pacjentem, wstępnej diagnozy psychologicznej, pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej, choroby lub zaburzenia psychicznego, chorób nowotworowych oraz u ludzi z zaburzeniami wieku starczego,</p> <p>➤ nabycie przez studentów podstawowych umiejętności terapeutycznych i związanych z oddziaływaniem psychologicznym w sytuacjach kryzysowych, chorób somatycznych i psychicznych.</p>
Szczegółowe modułowe / przedmiotowe	

efekty kształcenia		Efekty przedmiotowe	Odniesienie do efektów kierunkowych
		EK – 1 charakteryzuje podstawowe pojęcia z zakresu psychologii klinicznej i pomocy psychologicznej	A.W41, A.W42, A.W43, A.W44, A.W45, A.W46, A.W47, B.K10
		EK – 2 potrafi dobrać i zastosować umiejętności i techniki związane z pomocą i interwencją psychologiczną w tworzonych programach wsparcia psychologicznego	A.U31, A.U34, B.K11
		EK – 3 różnicuje czynniki wpływające na wystąpienie zaburzeń psychicznych oraz syndromu wypalenia zawodowego	A.U32, A.U33, B.K10
		EK – 4 potrafi dokonać oceny własnego postępowania, biorąc odpowiedzialność za podejmowane decyzje, przestrzegając zasad etyki i dbając o wizerunek zawodu	B.K1, B.K2, B.K3, B.K5, B.K6, B.K7, B.K10, B.K11
Metody i narzędzia dydaktyczne kształcenia			
Wykłady		➤ Wykłady informacyjne/ problemowe wsparte prezentacją multimedialną, przeplatane interakcją ze studentami z wykorzystaniem metod aktywizujących, połączone z dyskusją kierowaną.	
Seminaria		➤ Tematyczne zajęcia warsztatowe połączone z indywidualnym lub grupowym definiowaniem przy możliwości korzystania z literatury projektów stawiania diagnozy lub udzielania wsparcia i pomocy psychologicznej. ➤ Tematyczne zajęcia warsztatowe połączone z prezentacją opracowanych w ramach pracy własnej indywidualnie lub grupowo projektów stawiania diagnozy lub udzielania wsparcia i pomocy psychologicznej. ➤ Warsztatowe zajęcia tematyczne połączone z pokazem i treningiem w warunkach symulowanych metod stawiania diagnozy lub udzielania wsparcia i pomocy psychologicznej.	
Ćwiczenia			
Zajęcia praktyczne			
Treści programowe kształcenia			
Wymiar zajęć		Zakres treści programowych	
Forma	Liczba godzin		
Semestr		II	
Wykłady	15	W1. Psychologia kliniczna jako nauka. Psychologia kliniczna a psychopatologia. Psychologia zaburzeń. W2. Istota pomocy psychologicznej. Charakterystyka zachowań pomocowych. Istota relacji pacjent – terapeuta w sytuacji pomocy psychologicznej. Czynniki wspierające w pomocy psychologicznej. Techniki komunikacji w pomocy psychologicznej. W3. Kontakt terapeutyczny. Warunki dobrego kontaktu terapeutycznego. Ustalenie strategii terapeutycznej. Etapy strategii terapeutycznej. W4. Pomoc psychologiczna i jej formy. Pomoc indywidualna a grupowa.	

		<p>Grupy samopomocowe. Pomoc psychologiczna w zaburzeniach psychicznych, pomoc psychologiczna w uzależnieniach.</p> <p>W5. Psychospołeczne problemy starzenia się (specyficzne problemy psychologiczne: samotność, bilans życiowy, lęk przed śmiercią, straty, frustracje); adaptacja do starości; znaczenie różnic indywidualnych w starości; potrzeby psychologiczne ludzi starszych.</p> <p>W6. Teoretyczne podstawy wypalenia zawodowego w profesjach skoncentrowanych na pracę z ludźmi i zawodach ukierunkowanych na pomoc. Etapy powstawania syndromu wypalenia zawodowego.</p>
Seminaria	15	<p>S1. Diagnoza obszarów krytycznych. Wprowadzenie podstawowych pojęć z zakresu psychiatrii i neuropsychologii, niezbędnych do zebrania wywiadu klinicznego.</p> <p>S2. Podstawowe metody diagnostyczne stosowane w psychologii klinicznej: obserwacja i wywiad (kontekst praktyczny). Obserwacja (kontekst praktyczny – praca warsztatowa w grupach).</p> <p>S3. Pojęcie obserwacji klinicznej. Nawiązanie kontaktu terapeutycznego z pacjentem. Rozmowa kliniczna. Stworzenie szablonu wywiadu klinicznego.</p> <p>S4. Diagnoza kliniczna (definicja, sposoby rozumienia, modele, cele, metody). Praca na autorskich studiach przypadków. Próba postawienie wstępnej diagnozy uwzględniającej problemowe obszary.</p> <p>S5. Analiza przypadku osoby w sytuacji kryzysu psychologicznego.</p> <p>S6. Analiza problemowa i diagnostyczna przypadku uzależnienia od substancji psychoaktywnych. Stworzenie w grupach programu terapeutycznego dla prezentowanego przypadku.</p> <p>S7. Tworzenie programów skierowanych do poszczególnych grup pacjentów i ich rodzin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - program pracy w ramach oddziału dziennego i otwartego z pacjentami depresyjnymi; - program pracy w ramach oddziału dziennego i otwartego z pacjentami chorymi na schizofrenię; - program pracy w ramach grup wsparcia z rodzinami i bliskimi pacjentów chorych na depresję; - program pracy w ramach grup wsparcia z rodzinami i bliskimi pacjentów w wieku geriatrycznym. <p>S8. Skuteczne metody radzenia sobie z syndromem wypalenia zawodowego. Działania profilaktyczne syndromu wypalenia zawodowego. Studium przypadku.</p>
Ćwiczenia		-
Zajęcia praktyczne		-
Samokształcenie		-
Sekwencja zajęć		<p>W1 – W3 S1, S2 W4 – W6 S3 – S8</p>

	(Informacja na potrzeby harmonogramu zajęć)
Ocenianie i zaliczanie	
Metody weryfikacji efektów kształcenia i kryteria oceny	<p><u>Ocena formująca (OF):</u> Wykłady – student może otrzymać oceny np. za:</p> <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzi w dyskusjach kierowanych potwierdzające przyswojenie i rozumienie tematyki zajęć wsparte własną pracą z literaturą <p>Seminaria – student może otrzymać oceny np. za:</p> <ul style="list-style-type: none"> prace, prezentacje, projekty przygotowane w ramach zajęć seminaryjnych oraz pracy własnej umiejętność formułowania samooceny pracy własnej lub innych uczestników zajęć kolokwia częściowe sprawdzające stopień opanowania wiedzy umiejętność stawiania diagnozy, udzielania wsparcia i pomocy psychologicznej w warunkach symulowanych sytuacji prezentowanych w ramach treningu na zajęciach seminaryjnych. <p>Nauczyciele akademicy prowadzący poszczególne formy zajęć zobowiązani są do wystawienia studentowi co najmniej jednej oceny formującej.</p> <p><u>Ocena podsumowująca (OP):</u> Ocena podsumowująca jest oceną końcową potwierdzającą osiągnięcie przez studenta efektów kształcenia. Ocena podsumowująca jest średnią ważoną ze średniej ważonej ocen formujących oraz średniej ważonej ocen uzyskanych na zaliczeniu końcowym – zaliczenie na ocenę – przeprowadzonym w formie pisemnej.</p>
Sposoby i kryteria weryfikacji i oceny uzyskania przez studentów założonych efektów kształcenia	<p>EK – 1 – zaliczenie pisemne w formie testu EK – 2 – zaliczenie pisemne w formie testu EK – 3 – zaliczenie pisemne w formie testu EK – 4 – ocena formująca uzyskana z zajęć seminaryjnych</p>
Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu	<p>Student może zostać dopuszczony do zaliczenia końcowego przedmiotu w formie zaliczenia na ocenę uzyskał:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ średnią ważoną ocenę ocen formujących, co najmniej jako ocenę dostateczną (3) ➤ średnią ważoną ocen formujących za zaliczenie efektu kształcenia dla którego zaliczeniem końcowym jest ocena formująca co najmniej jako ocenę dostateczną (3)
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	<p>Forma: Zaliczenie na ocenę</p> <p>Zaliczenie przedmiotu przeprowadzone zostanie w formie:</p> <p><u>pisemnej</u> – testu zawierającego co najmniej 25 pytań związanych z każdym z efektów kształcenia, sformułowanych w sposób pozwalający na sprawdzenie wiedzy, poziomu zrozumienia, umiejętności analizy i syntezy.</p> <p>Przykłady pytań będą udostępnione studentom na pierwszych zajęciach przez nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za przedmiot.</p> <p>Warunkiem zaliczenia testu będzie udzielenie poprawnej odpowiedzi na minimum 60% pytań zawartych w teście. Ocena w skali wartościowej określonej regulaminem studiów odniesiona do każdego efektu kształcenia:</p>

	<p>- niedostateczny – ndst. (2) do 59% poprawnych odpowiedzi</p> <p>- dostateczny – dst (3) – od 60% do 67% poprawnych odpowiedzi</p> <p>- dostateczny plus – dst+ (3,5)– od 68% do 75% poprawnych odpowiedzi</p> <p>- dobry – db (4) – od 76% do 85% poprawnych odpowiedzi</p> <p>- dobry plus – db+ (4,5) – od 86% do 92% poprawnych odpowiedzi</p> <p>- bardzo dobry – bdb (5) – od 93% do 100% poprawnych odpowiedzi</p> <p>Warunkiem zaliczenia testu będzie uzyskanie, co najmniej oceny dostatecznej (3) z pytań odniesionych do każdego z efektów kształcenia.</p> <p>Ocena końcowa testu jest średnią ważoną ocen z pytań odniesionych do każdego efektu kształcenia.</p>
Wykaz literatury obowiązującej do zaliczenia przedmiotu	
Literatura podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sęk H. (red.): Psychologia kliniczna. Tom 1. PWN, Warszawa 2013 2. Sęk H. (red.): Psychologia kliniczna. Tom 2. PWN, Warszawa 2013. 3. Badura-Madej W., Dobrzyńska - Mesterhazy A.: Przemoc w rodzinie. Interwencja kryzysowa i psychoterapia. WUJ, Kraków 2000 4. Krzyżowski J.: Psychogeriatrya. Wyd. Medyk, Warszawa 2004 5. Jakubowska - Winecka A., Włodarczyk D.(red): Psychologia w praktyce medycznej. PZWL, Warszawa 2007 6. De Walden-Gałuszko K.: Psychoonkologia w praktyce klinicznej. PZWL, Warszawa 2012. 7. James R. K., Gilliland B. E.: Strategie interwencji kryzysowej. Wyd. Edukacyjne PARPAMEDIA, Warszawa 2008
Literatura uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sercan-Schreiber D.: Antyrak - nowy styl życia. Wyd. Albatros, 2012 2. Seligmann M.E.P., Walker E.F., Rosenhan D.L.: Psychopatologia. Wyd. Zys i S-ka 3. Santorski J.: ABC pomocy psychologicznej Jacek Santorski&Co Agencja Wydawnicza, Warszawa. 1993. 4. Pitt B.: Psychogeriatrya. PZWL Warszawa. 1986.
Prawa autorskie	
Prawa autorskie	Wyższa Szkoła Nauk Stosowanych w Rudzie Śląskiej